

AZ ÖNCÉL MINT SZERELMI NYELV

MÁTRIX

a föld alatt
ha elsuhan
the underground
ez épp olyan
amint belépsz
a reggelek
maguk mögött
felejtenek
és vége van
ha már a nap
wake up Neo
ne várjanak
az úton is
megint jelek
te fölfelé
és elveszett
minden remény
amíg felér
hogyanincs is itt
batthyány tér

(A vers 2006-ban a Versmetró projekt keretében a budapesti metróban is olvasható volt.)

ezt mesélte, azután hazament, bógött, amíg Verus haza nem jött, azután lesegítette a kabátját, meg szép lassan a többi ruhadarabját is, szeretkeztek a pirosas fényben, azután Shaftesburyt olvasott, amíg ki nem esett a kezéből és el nem aludt a heverőn.

(2006)¹

¹ Repeatre állított tracklist a szöveghez: 1. Charlie xcx – Lock You Up; 2. Lucky Soul – Lips Are Unhappy; 3. Air France – No Excuses; 4. Radiohead – Jigsaw Falling Into Place.

– Nyaldacsok (2002–2004)

„Fura ez a táj, amit látok talán
Talán nem is én vagyok”
(Ádám Gábor)

„Elégé megfoghatatlan, kicsit ráparázós,
kicsit négy soros, kicsit jobb, mint a Kispál,
és kicsit kedves.”
(Kardos Horváth János)

„Elméleteket eszem / De jó, mert van abba szex is /
És ideológiát vacsorázom / De abba csak baszogatás”

Első füzet

A Farkasvölgy másik aspektusa. Ez a téli fagy éltetőbb, mint a nyári kánikula. De télen minden este visszatérek ugyanoda. Megállok az utolsó ház előtt az erdőnél, befogadnak, és elmesélem az egész történetemet.

*

Felhődunyha, égi szellő, újra fellélegez a Fát-ra tér mellkasa. Beleugranék a világító városba a Hegytető utca szakadékába, és elmerül-nék eggyé válva vele.

TAXICITY

(Jegesmedvét szeretnék otthonra!)

Jóformán megtörülközött
Hűvösvölgyi kabátban állt

EGYAZON SZÍNIELŐADÁST LÁTTUNK KANGISZER DÓRIVAL

amíg a bejáratnál várakoztam azt hitte
évára várok (...)
éva sárral maszatolt karja
tömve ólommal nitráttal
olajfestékkel gondozott arca olajfestékkel
gondozott lakásom

KÉNYTELEN LENNÉK A HÁTSÓ ÜLÉSEN ALUDNI

Kénytelen lennék a hátsó ülésen aludni
csak már nem hiszek abban hogy
autóval ki lehet menni a világból
eleve nem az autó a hihetetlen ebben
hanem az út során többször álomba merülök
és amire fölbredek elfelejtem azt
amivel elaludtam
a mozgás dinamikája csak annyiban meghatározó
hogy minden piros lámpánál újra fölbredek
a városban meg már minduntalan
s az már az új város
ami az érdekesebb
hogy számos autós élményem származik abból
hogy teljes reménytelenségben
oda meneküljek
és autót elvéve csak hogyha láttam
különben sem akartam találkozni semmi autóssal
hiszen már rég nem az apám ül az autóban
és senki ismerős sem
hanem egy enyves ismeretlen
meg mellette aki már nem szeret
és minden autótól félek
mert nem az apám ül benne
frankhegyi szőlők közé préselődve

Nyáltestű

Mélyen megvetett ágy, lány barna szirmok,
első rügyek a Fátira téren. A semmiből jött a
kapcsolatunk, és mint egy álom, egy órát be-
szélgettünk az Évivel a Városmajorban. Zse-
niális hasonlóságok kötöttek össze. Teljesen
valószerűtlen volt. (...) Nem mondhatom el
senkinek. Ismétlem magam nehézkesen. Csak
a repülőgép húzza maga után a letűnt nap-
nyugtát. Ez a natúr *ingenialidad*.

*

Csöves sodorja cigijét a sárga alkonyatban,
minden magyar gyerek tavaszán. Katával
metróaluljáróban voltunk, álmomban, elkí-
sért a mozgólépcsőig, aztán tovább és tovább
kísért, ködös külvárosi síneken aludtunk; Nir-
vanára ébredtem a salgótarjáni szdsz-irodá-
ban. Katácska, te rejtélyes snagovi huri, te bő-
rös lány!

*

(...) Nincs Fátira tér, soha nem tudom meg,
milyen hatást ért el a művem nála. Nincse-
nek többé szép kockás fogai, lambériaszín
arca és szélfúttá fideszes haj. A világ nélküle
is – vagy éppen ezzel együtt – kitágul újra.
Fölfedeztem egy ösvényt, sziklába vajt '56,
petrezselyemfüveket.

Oltvány ároki szőlők

(...) A Beregszász út és a Rodostó utca sar-
kán. Ódon benzinkút. Málló szakszervezet.
Szemben Izraelben alkonyodik. Beregszász
ösvény. A bejövő forgalom a hátam mögött.
Balra az Előpatak utca (minden útnak vége).
Teregetnek. Sikátor a Ljubljana mellett, nem
messze a Plaza Catalunyától. Én már nem tu-
dok ezzel mit kezdeni. Faxolhatunk Judit la-
kásából (a vízesése mellől), az talán meg-
nyugtát. (...) Nagy hamar besötétedik, és
akkor végképp magamra maradok. (...) Izra-
el fölött lement a nap. Lassan én is távolo-
dom. Nem tapasztalok kilátást. Kuttyások a
Beregszász ösvény fölött, szárnyukkal, ez

maradt. Kóbor ebek a töltőállomástól délre. Ez belemerít. Kitalálhatna bárki katonai területet. Kár lenne hagyni az elrendezést. Szemcséskéék csillogó limuzin óhaja. Kár lenne várni – hogy beérjen mind a szőlő, reménytelen. Csak Ladák, és ódon suhogás.

Beregszász tér. Csak néhány lépés. Gazel-lák legelnek szertesztét. Nem mozgó víz. Tel-avivi fények közt érkezem haza talán. Áram-vezetékek közt alszom a magyar tájon, mobiltelefonom lemerül, izzik a villanypózna. Ínhüvelygyulladását kapok vidéken és fölrob-banok.

Wilanówban aludni

(Krucza.) Nem olyan élénk, mint a Fotocella kávézó Budapesten, bent Berlin, Barcelona, Párizs, ott ittam halványzöld koktélokot novemberben Deme Andival; én nem olyan élénk, mint pénteken sötétedéskor, koszos lila díványon elfekszem én.

Meg akarok szabadulni az anyaképeimtől, tegnap addig hajszoltam magam bele, hogy majdhogynem összeroppantam, csak lett egy sárga öngyújtóm, amivel ősszel Varsóban, bekapcsoljuk az infravöröset a Gubinowskán; odáig jutottam, hogy nem szerettem már Dórit sem; nem vágytam senkire, csak a valódi anyámra, aki nem Kasia, hanem Nóra, az anyám, tessék megnézni a személy igazolványomban, Lengyelországban is a hátsó zsemben hordom, ő énekl nekem a „Kék az alkony...”-t, ő takar be a benettoni felhőkarcolók között, *infinita tristeza* körülöttünk, az ötödiken.

Hotelt nyitottak Wilanówban, megvették az egyik lakótelepi házat, én meg szabályosan megsértődtem, amikor a recepció lány angol nyelvű prospektust akart adni a kezembe, hallani idegen akcentus, mondotta, egyre rosszabbul beszélek lengyelül; különben is, az apámat akarom utánozni, rájöttem, az egész erről szól, a Redblackben, szőlőízű Mentost vettem szőlőlé helyett, aztán meggondolatlanul kidobtam a csomagolását, miatta van az egész, a varsói Magyar Kulturális Intézet igazgatója akarok lenni, miatta akarok olajbogyós sajtot meg kaviárt vinni a Dórinak, meg

ZÁRÁSKOR A VESZPRÉMI PIACON

Záráskor a veszprémi piacon
Zalaegerszegen az Európa tér
Trállálállálállálál Séd
Kittenberger Zoo
Séd Filmszínház Színház Hotel
Veszprémnek van temetője is
Nem jutottam el a Sédig
Se az OTP-mintalakótelepre
Hazafelé a magyar tájon
Lebensmittel
Lebensmittel a magyar táj
Mindnyájunk Lebensmittele
Séd Filmszínházban nézek séd filmeket
Kimegyek Sédországba mert ott hideg van
Hazajövök és áramvezetékek között alszom
a magyar tájon

Kisinyevi trágyaföldeken
Záráskor a veszprémi piacon
a halpiac már délelőtt becsukott
Kisinyevi trágyaföldeken
Trállálállálállálál Séd

BENETTON

Felhőkarcolók között
Az ötödiken
Repülő
Űrrepülő a benzinkút
Hasznos tanácstalan
Nem akarok én autót lopni
Tovább menni
Tovább menni
Űrrepülő a magyar táj
Függönytelen ablakomból
Vagy függönyös
Kint vihar
Nem ázom meg
Törékeny egymagyar vagyok így magamban
Automatává válok
Amíg a kávé várom
Automatává válok én is
Űrrepülő a benzinkút
Antarktiszi hajnalfényben
Kormányzom úrhajómat
Puha paplanok között

robbanós cukros joghurthabot a gyerekeinknek, most olajbogyós sajtot, most Dórinak, aztán máskor majd másnak mást, egyszerűen vinni akarok, adni, ahogy az apám adott nekem, meg amikor Sejnyből megjött, fekete bőrkabátjában; könnyezve jöttem ki a közértből, nekem otthonom ez a sokat szenvedett város, és betakarózni sem tudok.

Elgémbередem. Konyhám lett. Miért ne lehetne. Dórim távol. A színházban láttam ma, rajtam zöld pulóver, bennem észet liberálisok. Dán kertés házak grilltüze. Szemben elfröcskölt paplan, elgémbередem, de a kékség erőt ad.

Grilltüzön sütnék közös levegőt

Mindig is tudhattam volna, hogy krémkenőcs arca már nem az enyém. Mindig is tudtam. Soha az enyém nem is volt, hiszen az a másik képem róla. A vágyakozós. Sós pára, könnyű ködök. Ez ismételtelhetetlen. Csókolózások.

Megjártam újra a Ködkertet

Eső eláll, egyedül vagyok, Dóri nélkül. (...) Mire a Ködkert utcához értem, teljesen elmerültem benne. (...) Az esőben Dóri ruhája, és én félek még az ilyen állapotoktól.

Pardubice Teardrops¹

Halványzöld patak mellett utazom, utazó tea ebben a zöld cseh tájban. Kialakul egy Dóri utáni világ. És nem világ utáni világ, akármennyire szeretném. Rövid hajú vagyok, akkor meg, amikor az ajkunk összeért, hosszú hajú voltam. Az egyedüli lehetséges világ Dóri, és a Dóri utáni világ. Kisírt szemekkel zölden áll. Napról napra alszom ki magamból őt, és ütemekben tér vissza belém az érzés. Idézném a *Wilanówban aludni* egyik befejező bekezdését, amikor robbanós cukrot és joghurthabot viszek Dórinak és a gyerekeinknek, de nem jön elő. Jönnek Brno felől az óriás esőfelhők. Megállok. (...)

¹ Érezd a Massive Attack *Teardrop* című számát a *Mezzanine*-ről. (A szerk.)

*

Grúz kávézóban ülök. Eső utáni Berlin. Akkor itt élünk ezentúl. Jóllakunk a lambériadarabokkal.

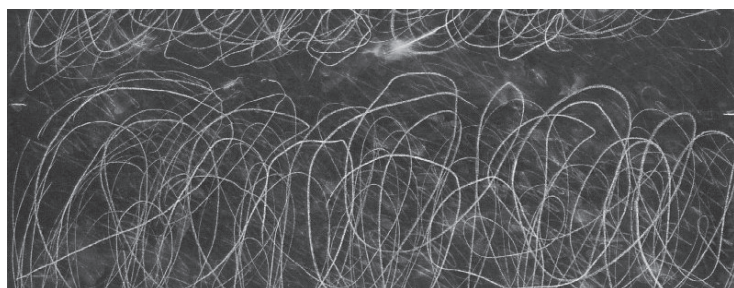
*

Szitaló eső, mélyre bebugyolált gyerekkor. Ikeabútori külváros, valami simogatás. A dóris érzés szétmállott. (...) Kék házak. Semmi hangulat.

Schön Abend. Sehr schön. A német éppoly tudatalatti nyelv, mint a lengyel. Az anyatejjel szívjuk magunkba, az apakakaóval. Már hatéves koromban szépen mondtam Balatonszemesen, hogy *danke schön*. Most meg Schön Abend. És reflexszerű gyorsasággal értem a számokat, jönnek elő a gyomromból a szavak, *anfragen, hausaufgaben, bitte zahlen, einbahnstraße, speiskarte*. Bőfögöm őket sorra, ha soká, talán betakargatnak.

Egy massa az egész, amivel nem lehet mit kezdeni. A dóris érzés is.

Mitnehmen. Gebauer. Kännchen, Mädchen. Mann versteht.

Cy Twombly: *Cím nélkül* – részlet (1970)

Cy Twomblyt néztük a galériában. Galléria utca. Dóri jöjjön szembe. Nincs pénzem Koppenhágára. Álom marad, és arról fogok írni. Hogy ott jön szembe. Hosszú hajú gyufaárus lány. Mädchen. (...)

*

(...) Ottó titokban tükörtojást süt, és abban méregeti magát.

Vasárnap igazán közel éreztem magam Dórihoz, valóságos családi vasárnap. Most sem-

mi, csak négernegyedek. Minden este a Zoónál végzem. Fiatal európai anyák, lágyan. Lény. Lány. Lesz valami.

(*Befejező sorok*) Ohne Sahne. (...) Az idő le-
hűl, és nem tudok mit kezdeni magammal
Berlinben.

*

Szélmalmok hazája, Hollandia! Milyen se-
bes a fürgéd! Milyen széles a hosszúd!

Kiállok az ajtó elé, rágyújtok egy Cohibára,
és azt mondom: nagy munkát végeztem, de
sikerült. Lelki munkát. (...) Most nyitott előt-
tem minden, és mégis a végén vagyok min-
dennek. A leg. (...) Majd reggelre kifelhő-
södik, és mászkálhatok az utolsó sziklákon.
Amíg. (...)

*

Nem vonzanak már a magyar zöldségek.
A szó persze még mindig. A „magyar” elő-
tagú szóösszetételek. Izlandon már fél tizen-
egyig világos, és a hőmérséklet a hétvégén
tíz fok fölé nő. Gleccserek hazája. Ungival
egyszerre nézzük a CNN-en az időjárást, és
szervertúlterhelést idézünk elő, amíg nem te-
herbe esik majdnem.

*

Ercsit keresem a térképen, de már nincs raj-
ta. Hirtelen fölfedezem, hogy milyen jól neki
lehet dőlni a fának a házunk előtt. Meg az
ablakpárkányra is kényelmesen ki lehet ülni.
Máshogy nézek az apámra. Ambrus apja teg-
napelőtt meghalt.

Este visszavittem a narancssárga pulóvere-
met Hidegkútra. Az ébrenlét harmincötödik
órájában, az *Életem első narancssárgasága* meg-
írásának évfordulóján.

Keresem, de már nincs rajta.

Elé tartom a kezem, Dóri egy percen át nem
ér hozzá. Utána egyszerre két kéz fogja, öt
kéz, hat. Végül kiveszem. Nem erre számított-
tam. Lassan rágni sem tudok az aftától. El-
fogy a gumicukrom és a létjogosultságom is.
Profilból néha süt a nap.

*

Húszpercekre beleszeretek valakibe, Mar-
ci szerint a megértés vágya, idővel veszem
csak észre, hogy valami megmagyarázhatat-
lan vonzódásom van, és hirtelen menekülni
akarok az érzés intenzitásától. Blanka arcát
reggelre elfelejtettem. Szarom ki magamból
a krátterszürke tegnapot. Esőre vágyom. Eső
utánra. A tó vize tizenhét fokos. (...)

*

Megyek egy éve, valahol a Batthyány utcá-
ban, de nem tudom, csak azzal vagyok tisztá-
ban, hogy ilyen jól még soha nem éreztem
magam. Az apró rezdülések egymásra, a Sa-
sadi úti ház.

Akibe akár csak húsz percre voltam szerel-
mes, sose feledem.

A benzinkutas lányt Kaposváron.

Jó ez az aftám. Szeretem. Mondom Ivanyos
Sárinak. Didereg. A Vas Gereben utcai lép-
csőkön ülünk. Miután elmegy, én is fádom.
(...)

*

Masszívan nyomnak, nyomnak alulról a
tavalyi hangulatok. Május huszadikán áztam
esővé a Beregszász úton, és csőtörés a Bu-
daörsi út.

Azon kapom magam, hogy elmúlik az af-
tám, és az egyetlen barátom a barnacukor
marad.

*

Jól vagyok, de nincsen alapom hozzá. A han-
gulatok mind reprodukciók, de legalább az
analógiák csak látszólagosak.

Este átmentem Lázár Julihoz. Vacsorával
várt. Másnap délben Örkény Angéla kávé-
val. Marci egzotikus pirítóssal fogadott dél-
után, végül saslikkal zártam egy benzinkút-
nál, *útmentén* strandolva. (...)

Fürdök a betonban és a lomtanánításon teá-
zok, de érzéseket kell befogadnom, különben
megkeményedek.

*

Megtört a zöld kristály. Több helyen berepedt, megkarcolódott. Csak az autók fényétől villan néha. Villany néhány, májusban fűtés. Telefonálok 2098-ba. Hegedűs Barbival héjában sült krumplit eszünk az Otthon utcában, hagymával talán, és tea a haja. Csak Dóri szavaiban vagyok otthon. Dóri-magyar-ság. Még néhány ódon galléria, és kész a táj.

*

Senki nem fogja elhinni, hogy szerelmesek voltunk egymásba Dórral. (...) Szombaton előjött bennem minden, és az egyetlen, amivel nem tudtam mit kezdeni, a benzinkúti kávé volt. Csak Dóri nyelvében lettem volna otthon. Nézem magam, ahogy gyömbéرت iszom a Tik-takban, május huszonnegyedikén fél kettőkor. Azóta csak gyömbéرت iszom, és mindig ugyanannál az asztalnál ülök. Ká-nikulára vágyom mégis. (...)

*

Csak posztmodern értelmezése lehet a dolgoknak, (...) és nem maradt moccanásom. (...) Nyár óta nem láttam Dórit, autópályák mellett kószálok hosszasan, és azóta is július van. Aztán egyszer csak megáll egy autó. Hamarosan gyerekek közé érkezem. Színesek; némelyik közülük megérintheő. Simogatni kezdenek, és a gyurmázás emléke csak. (...)

*

Nyűgös eső es. Álmomban Dórral csókolóztam, mélyen és haloványan. Mind távolibbá válik az egész. Mind távolibbá válik Dóri, és nem múlik. (...) Álmomban csókolóztam. Csak hagymakarikák, és már nem lehet őszinte semmi. (...)

*

A meleg tej gőze a meleg esőben. A postaládámat nézem naphosszat; várom, hogy olvashassam, amit Dóri rólam írt. Alig sikerült

kiaknáznom őt. És most (...) [m]inden nap ugyanazt írom. Meredek utcai lakást szeretnék. Minden magyar már.

*

Nem is gondoltam volna, hogy ilyen jó szaga van a Plankóéknak. Biztonságos, mert ismerős. Álmomban Blanka voltam, és ez már kevésbé jó. Plankóba és Kun Sáriba vagyok szerelmes. Néhanap még rám tör a szorongás. Kamionok zárják el az utat. A köldökömön keresek egy biztos pontot, és indulás.

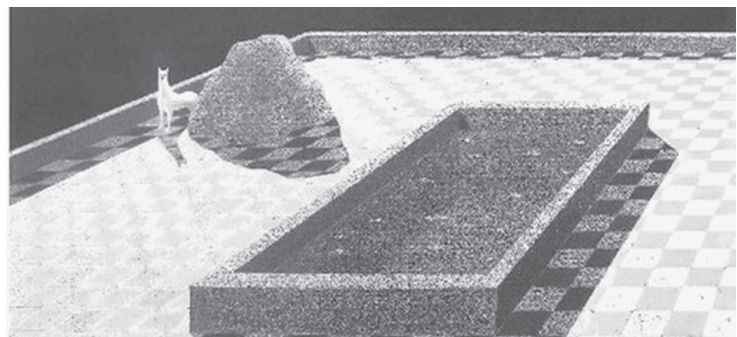
*

(...) Fölbontották a villamossíneket és akadálypályává vált a Böszörményi út. (...) Ideológiailag várom Dórit a Királyhágó téren. Álmomban keservesen sírtam, mert nem találtam natúr Túró Rudit a fridzsiderben, de éreztem, hogy erőltetett. Reggelre citromos joghurthabra emlékeztem. Csak máshol tudok jól aludni.

Teljesen valószínűtlen, ahogy a Beregszász úton ülök. Szembe egy Zsiguli hajt a Hungarogomb felől. Mire a Beregszász ösvényhez érek, már vallásos lehetnék, ha elhittem volna, hogy éjjel gyerekké változtam.

*

(...) Úgy érkeztem ma a benzinkúthoz, mint a városba július huszonnyolcadikán. Tiszta lappal, mert mögöttem minden sáros. Idefelé a buszon belecsöppentem egy embertömegbe. Közösséget éreztem. A zsúfolt járaton mindenki Dóri volt, némelyikük a szerelmével.

Bojan Bem ecsetje: mértan, úszómedence, (sa)maim, kutya

Egy évvel ezelőtt, június hatodikán voltunk először Dórival a benzinkútnál. Akkor értünk először egymáshoz. A Zsibói utcai lépcsőkön ültünk. Halványan nekem bújt, egy pillanatra átkaroltam. (...)

*

Mintha szépen lassan álmomból ébrednék. Moziban ülök, csak elaludtam a film közben. A hatalmas vetítévásznon a tízes út, autóval jövünk haza Dömösről, mellettem Dóri ül. ... A film után nem jövök ki a moziból. Nem kapcsolják föl a villanyt. Ez egy legalább százötven perces, egész estét betöltő film volt. [Naivitás lenne azt hinni: naivitás a benzinkút.] (...)

*

Transzparenszet viszek belül és rá van írva: Szorongást soha többé! Elkopott drapp bútorok: beinjekciózom magam és halálomban még nézem, ahogy a világ a megszokott medrében megy tovább.

*

Kunsárivalóság. Özönvízszerű esőzésben ázom az Örs vezér terén. (...) Végig a Határőr úton kidőlt fák, és leszakadt villanyvezetékek. (...) Sört iszom sóval Marosvásárhelyen. Újra aftám van, de már fáj az egész szám(m).

Utolsó füzet

Jól aludtam a bor után, nagyon otthonos padlásszobában. Padlásszobát szeretnék otthonra. Gyömbér helyett Traubisoda a csopaki strandon, okafogyottá vált a veszprémi utazásom.

Jó lenne egy Dóri-kép. Ha lenne Dóri-képem. Szerelmes kép vagy kudarcból genyryedző akár. Ahogy régen Kangiszer-képem volt (azt már Ottó rajzolja tovább Bem ecsetjével). (...)

Egyik korábbi veszthelyem után kutatva ráakadtam egy kis horgászöbölre. Akárho halat vacsoráztam volna. Néha föltűnik valami távoli remény.

Szaniszló Judit

LELI ÍR

Leli 37 év.

Leli óvatos lányság asszonykorban.

Leli markolás.

Leli fogás.

Leli kijelentő mód, egyes szám harmadik személy, mondat eleji alany, szóismétlés, szívzörej.

Leli test, már és még egyszerre.

Leli 9 hónap.

Leli 10 év.

Leli első és utolsó munkahely.

Leli növekvő hit és múltó Cilike.

Leli összecukható kanapé, leszakadt franciaágy és gumírozott lepedő.

Leli szobakonyha.

Leli láthatás, lakhatás és komfort.

Leli rugalom, nyugalom és tétlenség.

Leli cinikus egyetemleges téboly.

Leli két végzetlen.

Leli egy oszthatatlan.

Leli túlmozgás, fűtés és folyóbor.

Leli cukrozott élménytábor.

Leli szélestenyerrű hülyevagy.

Leli alacsony szembenap.

Leli pontatlan szókeresés, elhibázott rúgás, elsősegélydoboz.

Leli karkörzés, izomláz, hám.

Leli tudatos, következetlen élet.

Leli gyermektelen anya.

Leli belobbanó őrláng, erdőtűz, locsolócső.

Leli alkoholos filc krétatáblán.

Leli biciklilakat.

Leli kesztyűtartóban édesség.

Leli tejdropsz és sózsák.

Leli valóság színes tévén.

Leli krétatábla.